

Lexbierum (Gem. Barradeel) B. 43.

1. Stā hīn: āvikol sjaḡā dā, vn (= worden)
hābān
2. mī fīpā fjuṭāblom: vətər
3. sāsīnā lānər slīnā nō (nog) mā.
mā: māsīn:
4. hā: kjiⁱⁿ īzdrē: xēnīk
5. vptət skīp kī: gāzā skīmāḡā bā.
bā
6. dā tīmārmān hēt ā. spīlītār īnā fīnār
kī: gān (= gekregen)
7. dā skīpār slīkām vīmāmulā
8. īndat fābrīk īz nē.ət - of nīks(3) - tājēn
9. kūjī fān kō (meisje) dō vā: ā stī || bē.^{an} ||
10. bā: ntāmā. (Bantema) brīnys fju.
wār glē. āzān bī.ər || kās' lā: n || tō: mār -
mīnḡān - of jonger: lītār - jēlkōnā (2 lītār) ||
11. brīnys fju.
wār pūn kēsān
12. sō hē mā: hā. fī. vān trē: jā mīnḡāls
vīn opso: p^m
13. hē: vumā slā. n mā: ōjknēpāl
14. īk hē sīnknībāl sju.
n
15. sīntsklā: īz nē dē vnt nēt fōls mē.ər
ō. n dī. n
16. īk bīm blē: - of blē: t dit woord is nog
bekend bij 1 maar nu niet gebruikelijk meer -
dā knēt mā: hā. gī. ā m - of jonger: gōj: -
bīn
17. īk hēt nēt dī. nēt jēr hā: tō
18. vā: hēt stā. n dī. nēt dītēr ō. ā n kumt
19. spīn - spīrē. ā x - rē. ā ḡā bāl
20. pēt - (a. lpa) mūtā - hu.ət - klots; vītā
mūtā - swā. t mūtā - āt jērīzār - dā
flōdār (mūtā); bān - bānō. t (īn stērker
mate; grā: dā (voor weiden) - mī āt lō. n
(voor maaien bestemd) - fīnā (bij de boerderij
gelegen); pvdāstū. āt - of pvdāstū. āt (3);
hā: x; kīkāt; flīntār
21. dī kjiⁱⁿ brōxtā hē. lō vī. āt - of jonger:

- vē: rāl^t(3) - ō. n t f j i x t s j ⁱⁿ
22. dō kīrē: st ā slōt kīrā: lts^{is} fōmē: i
23. īnḡā. n līt āmbāltā - of: ā. sō. āt - ā. dā
skīp^m slō: pā
24. hē: hēt āz āj kē. āz āmbīt fōn: hūn hū. n
25. fju.
mē: twā: brē: dā stīn: || brē: dār -
dā brē: stā ||
26. dō. t stō. m bē: l^t - of jonger: stā. n t bē: l^t(3) -
stījtār nēt mē. āz
27. dī mōn (dī) hēt n līt m - of jonger: lē: vān (3) -
ō. ā m p r i . s
28. dā dī: vāl īz nēt īn ā hē: māl blp: ān
29. dā skū. ā. l bē. n hē mā: mē: ā stār nā: i
sē: (tā.) vēst || (3) - lāt tā. wēg ||
30. ī kīn dā nēt kūmā jēdāt - of jonger: -
fju. ā. dāt (3) - ī k lē. ā bīn
31. dā bā: ḡā mā: i ā grā: x lē. mō. āl īn t dīn kē. n
32. hē: kīnēt nā: sī. vārk hē: hēt pīnīn kē: l
33. sētāz ā stō. ā k īndī bī. ā z ā m
34. hē: jn īk hē āl twā. kē. āz v. āndī rōp^m
35. dī pāz īz nēt rīp - dā pītⁿ dī bīnō vīt
36. sō bīnā. i t lō. āntā. (te werken) - sō bīn^t
fjīl^t īn (te jagen of eieren zoeken) - sō bīn^t
īn t lō. n (van dieren gezegd)
37. sō hēt ām ē. āt hūlp^m vīm sī. jēlt vptā
mā: t s j ā n
38. hē: sīlōt nō. āt fī. āz brīnḡā
39. sō īdā hēlt fōn ā m āl kō kīwīt
40. dā mō mā. t fju. ā. sī fō. ā vptā kūmā
41. īn ā snītār mā: t (Sneeker heer) swēmā
īn nū. ā d lōk - of jonger: ḡā fā: ā lōk (3)
42. hē: hēt āmbāltā pīrā: ts^{is} vmdāt āz
sō stēr k i s
43. vē: mā. t āz dā hēlt fōn hē ē jīm dā ō. ā z
hēlt
44. vōst mī ē. v^m hēlpā vmdāt bē. āt vptā
lītⁿ

46. yst marmən isa, fet a x̄ō sta, k || a x̄ mūdər
(als modder alleen van kleine kinderen of
dieren gezegd) ||
47. soke veda va: kat - of jonger: vitat - ffista
springs ku
48. də tymən (di) sil də be. ə mintsjə
49. do ʔe. ə stət fi. stər - of jonger: strybt - e. v. ə n
tixt
50. də klək bəgdintə li. ə d. ʔ fuadəpre: k
51. spre: - kirkəd r d r i l - geen voem v. spreiden
52. di fəu hetət hi. ə r ɛ. k ɔ. ə kni pə lit ʔ
53. sin ha, it het m. sa. i x̄ ji ə la, ɲ na, i skuəla
ge. ə lit ʔ
54. Ik hetəm ə. ə r et vmsa, let nax̄ be. it vətər
lə. ə stəge. ə n
55. mu: skləp: rəgə həkliɲ: s̄jnt m̄əjin et fulə
56. stjin: ə pət ʔ bini k s vax̄ ə x̄ || kəp: ləə
pət ʔ ||
57. || o. v. ə n - ka, x̄ ə l - ha. ə t - ə t' hətste: t
(haardstede, ook in woningen waar al jaren
geen open haard meer is) - də tənə stjit
in ə həkə ||
58. ima: ə t i stən ə x̄ tə kə. ə t omtə ke. ə tsən
59. di kəs jəut ʔ heldər l̄jəxt nou
60. he: lats ət hindər v. ə n ə stət
61. (du) dēsti: t̄ - of jonger: fru: gər (3) - ka: m̄
j̄im j̄ir ə lə j̄ir ʔ ma, i jət fe: st
62. dūmən: sa, i dət gət fulma: k̄ t i s
63. do ʔ se. ə x̄ st mi vvol ma, dū hēst ḡj̄i. stəm
vat sa, i n
64. də swel ʔ ku ma, i k̄ u ə t ʔ ɛ k̄ v e t
65. s̄st ju. ə t nēt (f̄ u v) tə dā m̄: (bv. naar
buurman)
66. ma, i j̄ s̄ ɛ. i k̄ gra: t̄ si: s
67. s̄i. mōtər i skəpət
68. ət het ʔ va: r: m̄ə dā r: v e s t e n t i x̄ ə m̄ o. ə j̄ ə
jun || ə m̄ i l t r a, i n t s j̄ ə: e e n m i l d r e g e n b u i t j e ||

69. dət j̄ ɔ ɲ k̄ i v i n t v p b l e. ə t ə f̄ u v t ʔ
70. dəs̄t ʔ ba. st - of ə sk̄ ɔ r - i n d i k m̄ ə
71. i g v u v o l d ə t ə p o s t ə m b r u. ə f b r ə x̄ t
72. ik hēvət lē. ə st f̄ ɔ n t h a r t (ik heb last van
mijn hart) || p i n ə ||
73. svkə d w a. r z b v ɲ ə l d ə s (1) - of d w a r z b v ɲ ə l s
(2 en 3) - k i n k n e t m a. i o m g d i n (3) - of g e. ə n (12)
74. na, i k o f i d r i n k̄ ə n s l a. r: v e i b h i n d ə r f̄ u a d ə
n e i j ə k a, r ə
75. i k b̄ i v ə t k o. ə t s ə x̄ s u n t f̄ ɔ n ə m v. ə n ə l
76. də sv. ə n f̄ ɔ n ə k o. ə n i ɲ h e t e. k s l d a: t v e s t
77. v i s t j i r ḡ j̄ i v a. r m a. k r t ə v e j̄ ə n -
of jonger: v e n i n || ə m p i l ə b o: x̄ ||
78. di v. ə x̄ ʔ (di) h e g r ə t ə (g r o t e) d̄ ʔ a n:
79. ik l̄j̄ə d ə r ḡ i v a t f̄ ɔ n
80. ə t v i n t s i d ə t v i s l d e. ə f̄ u a d s t ə t d o: ʔ t
v r ə k u
81. s i n e. ə r ə n r i n ə e n h e i t r i n e. ə g ə t (t r a a n - o o g t)
82. h a, f a. m k ə i s m a, i ə ɲ k̄ u v r k ə n a, i t b v s k
t a. g o ɲ: o m b a. i: j̄ ə n - of jonger: b ɔ. ə j̄ ə n (3).
t ə s i k j̄ ə n
83. də m i s t ʔ t r i m ə - of jonger: t r e. y t i l j̄ ə d ə r
84. h e i s e t ə ɲ k e: l v p f ɔ r p ə h e ' s a r (1, 2) - of
jonger: f ɔ r p ə v e l s t ə (3)
85. ə t v i: ə d ə m i. s k ə n o. ə x̄ n e. ə n e t - of jonger:
o. ə x̄ n e r ḡ ə s o m t ə r e. ə d ʔ ə x̄ v m j̄ i l t
86. də m u l ə i s h a s a d r u x̄ ə r l e. ə r || t o. ə s t ||
(Zodwog als leer)
87. d i d i k r i n t m a, i ə m b u x̄ t ə t r z ʔ a, i n.
of jonger: v i n (3) - v m d a r t l o. ə s
88. i k h e n t r v m ə l m a, i n o m i: f̄ u a d s l i t s ə j̄ o n ə
89. də b u k i s m o ə t i n i: b ɔ. ə l ə k̄ u a, s t ə
90. s̄ i f e s k ə v i. ə n e t l a, ɲ m a, v v l m o. ə i
91. i n t s k̄ ə. ə t i x̄ ə t n ə x̄ ə t b e. ə s t ə
92. ə s k̄ ə t ə r m a, t u k m i s k ə k i n ə
93. m a, s t ə s j̄ e. n (je moet eens kijken) ə t m i n
h u. ə t ɛ. k f i n ə k i. s t ə

94. ik vit net vekom si kja mart
 95. myku. lā keldar izat be. astā fua. t. bi. ar
 96. ik must vksablu. at dringka vmo. antā
 sterk in
 97. ik sil e. ast akæil in t butys helja
 98. mimbru. ar vi. o varx
 99. da malksyttar hek? grata krita
 100. di supā istin ēsu: r- stju. ramar ma. i
 varum
 101. vci sun: di sa: at in: u: rā tixt smitā kina
 102. dā folt niks op m ta se: x?
 103. hei komt no. at? manytlet
 104. in ita: lja bin bērgan- of jonger: bērgan-
 dit fju: r spæ: ja || fli bⁱ: (= kuylen)- fli kja
 (spuuen van bv. een pruimex) ||
 105. do. astou dā vpta drnk^{an} || o. antrjowa-
 aanduuen ||
 106. i. frintsjar- of jonger: fr^(f) Intsit (Franeker).
 kexā stik ytabrē. ga fe. an^(t)
 107. do^u ma. st i. kaskuma vmys f. o. la tasyen
 108. hei isfō hā: s d^u kom: ma. i angrō^u wā
 puy ma. i jilt
 109. di do. ar isfō^m bō: kākō^t ma. kō || am
 bō: kabe. am ||
 110. antrō^u dā frō^u di m^u vt na. aija kina
 111. ik heji ge. as sija ma. tvi. o gingu at si at
 112. dā brō^u wā sōit at iznō^x tō (d) ju: r vmtā
 bō^u wān
 113. ba. kō- ik ba. kō- do^u ba. kō- jo^u ba. kō-
 hei ba. kt- ba. kt hei- ba. ktar- vci ba. kō-
 ik ba. kō- do^u ba. kō- jo^u ba. ktan- hei
 ba. kō- vci ba. ktan- vci he ba. kt
 114. bi. da- ik bi. at- do^u bi. ast- jo^u bi. rā- hei
 bi. at- vci bi. da- bi. da vci- ik be. o- ik
 he be. ant- be. rānsēⁱ jek (1)- of be. dan
 seije k (2,3)
 115. tixā litson (i. an) ma. r hei izgu. at (theeft:

i. an)
 116. do kī. st jir a. o jan- of jonger: d^o i jan
 kre: ja opamerk
 117. hei het sa. in hei su^w vmei tynka
 118. dā far: msa. i- of jonger: sōi- dātar galikhi.
 (3)- of: hei hi. o galik (1)
 119. dā vji r: fi. fpu: rān
 120. undar di e. kη be. am la. it at fol ma. i
 ekals
 121. at vbetar istsjin^t si. o d^r o. an
 122. at he. o iznō grē. an tinō ma. r kē kē me. ant
 123. majone: rā vnt ma. kō ma. i- of jonger:
 mōi- an a: o- of jonger: d^o i- of: ma. i at
 ge: l fōn: d^o i || dā dje. rā (1,2)- of dā
 djera (3) ||
 124. dā bjemka vvalde net be. ast va. kō
 125. dumni het gu. i ja vin
 126. yzō. at hu: r is op ba. n^t
 127. dā malka spæ: tat skō^u yta u: rān
 128. dā kōstar li. at aklok || ankrys- kryst ||
 129. dā ferman funakro. dā bu: gat rō^x undarat
 gōvixt
 130. dā twa: dytsas kwa. r m: but? do. ar
 131. sō hem: bunt Embloū slā. int
 132. dā sji di izvōtin || flntaraga malka:
 te veel afgeroomde melk ||
 133. dā la. it anpa. ksnī. o
 134. at izō skvft lint dak di sju. ant he
 || i vixit zō grof klinken ||
 135. ljo^u wt (Leeuwarden) vnt no^u o the. landol
 of jonger: he: lō ma. l (3)- anē ja stē. at
 136. dwa. n- ik dugat- do^u dvtat- jo^u dugat-
 hei dv^x tat- vci dugat- jim dugat- sēi dugat-
 ik di. sōt- do^u di. sōt- jo^u di. nat- hei di. at-
 vci di. nat- jim^o di. ant- sēi di. nat-
 dijekta. t- di. dā rōt ma. r- of: di. fōrat ma. r-
 di. an: sēi at ma. r

137. do: pə - do: p̄jrk - do: p̄font - də solda: tʔ

138. t̄eskjə - he: t̄eskət - he: t̄ask - he: ket̄nskən

139. binə - ik̄ bin - dou b̄ist - jou binə - he: bint -

ve: binə - jim binə - se: binə - bintər -

bunər - ik̄ he bun

140. Locale landmaten: əmpəʔ mi: ət (een fon-

demaat = $36\frac{3}{4}$ are) - ə ru: ʔ də (4.20 m.) = 14 fu: ət

(à 30 cm.) - ə m^u a: r̄gən = $2\frac{1}{2}$ p. m. - ə mē: ət

(= ± 2 p. m.; da: i: ʔ mē: ət mē: ənə = per dag een

mad maaien; nu veroud.) - ə fe: ən = $\frac{1}{4}$ p. m.

ə j̄elfe: ən = $\frac{1}{8}$ p. m. - ən a: r̄j̄sən = $\frac{1}{10}$ p. m.

(veroud., maar nog bekend in een toponym: də

n̄jogən a: r̄j̄sən = de negen einsten)

141. Locale waternamen: də ri: ʔ (De Ried). də

f̄rskəsfe: ət (de vissersvaart langs het visserspad

naar de zeedijk) - də gr̄e: ʔ f̄t (de gracht, n.l. om diauckema-stote).

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is sa: i: ʔ b̄j̄r̄əm

De inwoners heten: sa: i: ʔ b̄j̄r̄əm̄s

Hun bijnaam is: sa: i: ʔ b̄j̄r̄əm̄r̄ sle: p̄t v̄f̄s (oude sloffen), terwijl die van Oosterbierum, dat aan Sexbierum grenst, est̄ar b̄j̄r̄əm̄r̄ ku: k̄əf̄r̄e: t̄əʔs (koekvreeters) worden genoemd.

Aantal inwoners op 1 Jan. 1950: 1850

Naaltoestand. De voornaamste wijken zijn: də buntə buk (= de bonte bok, naar een vorige herberg) - də h̄v̄n̄r̄ p̄ə: ʔ l̄ə (= de hongerpot) - ḡetsv̄d̄əʔ sil (Getswerderzijl) - də t̄erp (De Terp) - t̄f̄l̄i: ət (De Riet) - t̄he: əʔə v̄l̄tsj̄ə - of jonger: də he: əʔəstre: k̄ (De Heerentreek) - də ba: r̄ḡəʔ ha: k̄ (= lett. de varkenshak) - t̄ik̄se: ʔ d̄əʔ p̄la: k̄ (= het exercitoe-terrein[?]) - də se: m̄əʔ l̄y: ʔ t̄e (= de gemelenbuurt) off. ben.: Hottingabuurt; naar verliedt was de bakker, die opdracht gaf deze buurt te bouwen, te zwinen om onder „de eerste steen“ een gift te leggen voor de werklieden, zoalstoengebruikelyk was. Een met selaar nam toen wraak met deze regels:

"Deze buurt, die, wordt: gesticht

"Door "zemelbrood en "lichtgewicht".)

Geen dialectverschil. Voor ongeveer 10 à 15 gezinnen is de huiselijke omgangstaal een andere dan het dialect. Vergaderingen en dergel.: overwegend dialect. Een friese preek is een uitzondering. De bevolking bestaat overwegend uit landbouwers, of werkt in met de landbouw samenhangende bedrijven. Verder is er een groep ambtenaren en middenstanders. Elders werkzaam is alleen een aantal N.W.-arbeiders. Naar hier komen weinig of geen arbeiders. Marktplaats: Leeuwarden. Winkelplaatsen: Harlingen en Franeker.

Zegslieden. 1. Jelle Pieters Nordon (dialect-uitspraak: n^u ad̄r); 61 j.; hier geb.; gardenier; heeft steeds hier gewoond; v. van Pietersbierum, w. van Oosterbierum; spreekt steeds dialect.

2. Cornelis Klaas Dijkstra; 47 j.; hier geb.; tuinman; heeft steeds hier gewoond; v. en M. beide van hier; spreekt steeds dialect.

3. Klaas Aukes Swart; 24 j.; hier geb.; landbouwer; heeft, behalve in zijn militaire diensttijd, steeds hier gewoond; v. van hier, w. van Nijland; spreekt steeds dialect.